

3. Чайченко Н. Н. Використання проблемного експерименту в хімічній підготовці студентів / Н. Н. Чайченко // Хімічна освіта в контексті Болонського процесу : стан і перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конференції; 18-19 травня 2008 р. / за заг. ред. В. П. Покася, В. С. Толмачової. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. – С. 162–164.

ТЕХНОЛОГІЯ ЕДЬЮТЕЙНМЕНТУ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНОГО ЗВО: ДОЦІЛЬНІСТЬ УПРОВАДЖЕННЯ Й ПЕРЕВАГИ

Лещенко Т.О., Жовнір М. М.

Полтавський державний медичний університет

Висвітлено теоретичні й практичні аспекти використання технології едьютейнменту для візуалізації навчального контенту під час вивчення української мови / української мови як іноземної. Описано особливості й способи застосування едьютейнменту для вивчення української мови іноземними здобувачами освіти медичного ЗВО. Визначено переваги використання цієї технології.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, візуалізація, едьютейнмент, іноземний здобувач освіти.

The article is devoted to theoretical and practical aspects of the using edutainment technology for visualization of educational material in the Ukrainian language teaching process. The options for using the edutainment technology in Ukrainian language and Ukrainian language as a foreign language for foreign students of medical universities are considered. The advantages of using edutainment technology have been described.

Keywords: information and communication technologies, visualization, edutainment, foreign student.

В умовах масштабних різногалузевих трансформацій і видозмін традиційного життєустрою, детермінованих передовсім суспільно-політичними реаліями, а також низкою подій і факторів, які останніми роками маркують узвичаєний лад людської спільноти й усі без винятку сфери суспільного життя, закономірно зазнає присутніх змін і традиційна дидактична парадигма викладання: педагоги активно табуують уніфікацію і трафаретизацію навчального процесу, віддаючи перевагу пошукам нового в теорії й практиці викладання. Стрімко трансформуються базові уявлення про методи і способи досягнення окреслених навчальних цілей, адже сучасні здобувачі вищої освіти потребують набагато сучаснішого, ніж академічного, почасти формалізованого й застарілого, навчання за освітньо-професійною програмою тієї чи іншої навчальної дисципліни. Має значення й особлива пізнавальна діяльність нового покоління студентів, які вже звикли широко використовувати інтерактивні й ігрові технології.

Ці міркування аж ніяк не применшують значення звичної й вивіреної часом традиційної дидактичної системи, утім, переконують у потребі педагогів змінювати й урізноманітнювати власний дидактичний інструментарій згідно із найновішими запитами освітнього сьогодення. Відповідно до актуальних освітніх орієнтирів вимагає суттєвого переосмислення й виважених модифікацій узвичаєний алгоритм навчання української мови й української мови як іноземної.

Успішна реалізація дидактичних завдань залежить від методів і засобів викладання. Утім, на наш погляд, результат і ефективність аудиторної / позааудиторної спільної діяльності викладача і студента детермінується мотивованим прагненням здобувачів освіти навчатися. Для забезпечення зовнішньої мотивації до вивчення української мови за професійним спрямуванням у медичному ЗВО й української мови – іноземної для англомовного контингенту здобувачів вищої медичної освіти в Україні – викладач має чітко окреслювати навчальні цілі, подавати матеріал у доступній, адаптованій до рівня здобувачів освіти формі, демонструвати власні знання й фахову кваліфікацію, створювати атмосферу, емоційно сприятливу для засвоєння фактажу й формування базових умінь, а також активізації критичного, образного мислення й пізнавальної діяльності студентів.

Останнім часом у освітніх колах активно шириться тенденція послуговуватися технологією едьютейнменту, яка акумулює в собі навчання й розвагу. У цьому дослідженні ми зосередилися на перевагах упровадження едьютейнменту під час вивчення мовних дисциплін у медичному ЗВО.

Сучасна дидактика натепер не має уніфікованого тлумачення терміна *едьютейнмент*, проте дослідники прискіпливо розглядають цей освітній феномен, намагаючись не лише дефінувати його, а й вирізнити і проаналізувати його специфіку, особливості й перспективи використання в навчальному процесі.

Увага науково-педагогічних працівників прикута до використання технології едьютейнменту в методиці навчання різних дисциплін. Так, у дослідженнях зарубіжних дидактів описано роль, суть і специфіку застосування елементів едьютейнменту в контексті інтенсивного розвитку і трансформацій сучасних освітніх технологій (Д. Букінхем, Р. Донован, З. Казанчі, Ю. Неймц, З. Окан, М. Резник, М. Скелон, І. Трна, В. Янг). У доробку українців з'ясовано й проаналізовано особливості її впровадження у вітчизняних дошкільних закладах, загальноосвітній і вищій школах (Т. Андрющенко, Н. Кантаржі, К. Крутій, М. Пасічник, І. Сухопара, Ю. Тимошенко, А. Троян, С. Хіврич); вирізнено й систематизовано загальний інструментарій едьютейнменту (О. Смолянова); напрацьовано алгоритм послуговування засобами едьютейнменту в STEM-освіті (Н. Гончарова). У низці праць розглянуто ефективність занять із використанням кінотехнологій і методу пісні при вивченні дисципліни «Українська мова як іноземна» й детально – формування лінгвокраїнознавчої компетенції іноземних здобувачів вищої освіти за допомогою пісенного матеріалу як елемента едьютейнменту (Н. Кантаржі, А. Троян, О.Шевченко).

На думку дослідників, едьютейнмент доцільно трактувати як «форму освітнього процесу, в якому навчальний матеріал презентовано із залученням ігрових методик, часто з використанням інформаційних технологій» [5, с. 208]; «форму процесу освіти, в якому освітній інформаційний матеріал подається на основі розважальних методик при залученні інформаційних технологій» [1, с. 143]; «формат освітнього процесу, в якому освітньо-інформаційний матеріал презентовано із залученням розважальних методик, часто з використанням

інформаційних технологій, це одночасне навчання і задоволення цікавості, яке веде до глибокого захоплення проблемою, запропованою дитині дорослим або сформульованою самостійно» [6, с. 62-63]. Л. Фірсова визначає едьютейнмент як цифровий контент, який з'єднує освітні й розважальні елементи й забезпечує при цьому інформування аудиторії за максимально полегшеного аналізу подій [4].

Зважаючи на міркування й аргументи дослідників цієї проблеми, вважаємо доцільним трактувати едьютейнмент як новітню й продуктивну навчальну технологію, яка інтегрує освітньо-інформаційний, ігровий і цифровий контент. Основа едьютейнменту – навчання через гру, створену і за допомогою технічних засобів, і без них.

Стрімкий розвиток комп'ютерних і мультимедійних технологій, зростання ролі інтернету, соціальних мереж дають поштовх і підґрунтя для створення й безперешкодного використання цифрових зразків едьютейнменту в аудиторному / позааудиторному процесі вишу. Це сприяє покращенню показників ефективності засвоєння навчального матеріалу, розвитку пізнавальної активності й емоційно-ціннісної компоненти навчання здобувачів освіти завдяки активному долученню до процесу сприйняття і створення навчального контенту.

Залучення всіх учасників навчального процесу у вибудовану викладачем нестандартну навчально-ігрову реальність прискорює зміну звичних для студентів емоційно-нейтральних ролей об'єктів навчання на його суб'єктів – активних учасників змодельованих навчальних ситуацій. Зацікавленість процесом опанування матеріалу позитивно впливає на його засвоєння. Зауважимо й про доцільність комбінування технології едьютейнменту з традиційними / експериментальними дидактичними методами і прийомами.

Активно розвивається феномен віртуального спілкування – опосередкованого ґаджетами з доступом до мережі. У такий спосіб формується своєрідна платформа для навчання, а популярні соціальні мережі – «Фейсбук», «Інстаграм», «Телеграм», «Твітер» та ін. – дають можливість кожному, хто до них долучився, поширювати корисну інформацію, обмінюватися повідомленнями, додавати текстовий, аудіо-, фото-, відео- й графічний контент. Розміщені у віртуальному просторі дидактичні матеріали як елемент едьютейнменту варто долучати до теоретичного матеріалу, пропонуваного здобувачам освіти під час аудиторних занять і для самостійного опрацювання тем, окреслених програмою навчальної дисципліни.

Багаторічний досвід роботи з вітчизняними й іноземними здобувачами освіти – майбутніми лікарями – переконує в доцільності й продуктивності впровадження елементів едьютейнменту. Нестандартний підхід до оформлення звичних фактів, правил, винятків, тобто фактажу допомагає легко зорієнтуватися в потоці медичної термінологіки, у складних випадках слововживання, допомагає уникати термінологічної плутанини. Це помітно посилює зацікавлення вивченням мови, активізує мисленнєву діяльність, зорове сприйняття, покращує пам'ять, уяву й стимулює до власної пошукової та креативної активності. Подаємо до прикладу кілька зразків утілення технології едьютейнменту, представлених у розділі «Плутанина» нашого навчально-наочного посібника [3].

QUIPROQUO ПЛУТАНИНА
кінцевий – підсумковий – завершальний – остаточний

кінцева зупинка
завершальне слово ректора
підсумкова конференція
остаточний діагноз – пародонтит

QUIPROQUO ПЛУТАНИНА
ведучий – провідний

ведучі свята
ведучий шків
ведучий літак
ПДМУ – провідний медичний ЗВО
провідний напрям
провідні фахівці

QUIPROQUO ПЛУТАНИНА
область – ділянка – галузь

У Полтавській області працюють пересувні амбулаторії.

Біль у ділянці правого підбер'я.

Вагомий внесок учених ПДМУ в розвиток медичної галузі.

QUIPROQUO ПЛУТАНИНА
складати – здавати

Складати іспит «Крок» нелегко.
Складати присягу почесно.
Здавати гроші за складання іспиту – злочин.

Отже, креативні навчальні експерименти в цілому й упровадження елементів навчальної технології едьютейнменту зокрема не лише сприяють розширенню проблемного теоретичного поля сучасної лінгводидактики, а й

забезпечують належний результат у аспекті вивчення такої важливої категорії мовленнєвої діяльності людини, якою є фахова українська мова й українська мова як іноземна. Вдала інтеграція освітньо-інформаційного, ігрового й цифрового контентів, поєднання базової навчальної інформації, синтезованих власних спостережень, ґрунтовних узагальнень на основі базового мовного матеріалу формують навчально-ігрове мовне середовище, в яке легко й охоче залучаються студенти, їхня мотивація вивчати мову посилюється, активність на заняттях підвищується, а результативність запам'ятовування інформації помітно зростає.

Список використаної літератури

1. Куленко Р. А. Використання технологій едьютейнменту при навчанні хімії / Р. Куленко // XIII Менделєєвські читання: збірник наукових праць Регіональної студентської науково-практичної конференції (Полтава, 25 березня 2020 р.) / М-во освіти і науки України, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Полтава, 2020. – С. 143-145.
2. Лещенко Т. О. Дидактичний сегмент соціальних мереж в контексті осучаснення формату вишівського викладання мовних дисциплін іноземцям / Т. О. Лещенко, М. М. Жовнір, М. В. Асламова // Молодий вчений. – 2020. – № 7.1 (83.1). – С. 93–96.
3. Лещенко Т.О. Атлас культури мови медика: навчально-наочний посібник / Т.О.Лещенко, М.М.Жовнір, В.Г.Юфименко. – Львів : Магнолія 2006. – 2021. – 144 с.
4. Фірсова Л. Що таке едьютейнмент і чому не варто боятися «ігрових» дітей URL: <https://osvitoria.media/experience/navchannya-rozvaگوou-metodomeditainment/> (дата звернення 24.11.2022).
5. Федяй А. особливості використання освітньої технології едьютейнменту в сучасних закладах дошкільної освіти / А. Федяй // Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі : зб. наук. праць / за заг. ред. О. А. Гнізділової, відпов. ред. Н. В. Ковалевська. – Полтава: ФОП Цьома С.П., 2019. Вип. 3. – С. 207-210.
6. Хіврич С. Використання прийомів едьютейнмента на теренах сучасної української освіти та регіональному рівні / С. Хіврич // Ціннісні засади реалізації ідей Нової української школи : тези науково-практичної конференції (Біла Церква, 12 березня 2019 р.). – Біла Церква : КНЗ КОР «КОІПОПК», 2019. – С. 61-65.

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Лещенко Т.О., Шевченко О.М.

Полтавський державний медичний університет

Проаналізовано потенціал використання мобільних технологій у навчанні, наведено фактори, які ускладнюють їх застосування викладачами. Розглянуто досвід застосування мобільних пристроїв у навчальних цілях, у тому числі на основі використання подкастингу, електронної пошти, мікроблога, доповненої реальності, від-еозв'язку, систем мобільного опитування, блога, інформаційно-довідкових ресурсів і хмарних сервісів. Висвітлено варіанти використання мобільних технологій на заняттях з української мови як іноземної. Обґрунтовано доцільність розробки системи методів мобільного навчання в курсі української мови як іноземної.

Ключові слова: мобільне навчання; мобільні технології; мобільні пристрої; іноземні здобувачі освіти; українська мова як іноземна.

The article analyzes the potential of using mobile technologies in education, as well as the factors that complicate their use by teachers. The experience of using mobile devices for educational purposes is considered, including based on the use of podcasting, e-mail, microblogging, augmented reality, video communication, mobile survey systems, blogs, information and reference resources, and cloud services. Variants of using mobile technologies in Ukrainian as a foreign language lessons are revealed. The expediency of developing a system of mobile learning methods in the course of Ukrainian as a foreign language is substantiated.

Keywords: mobile learning; mobile technologies; mobile devices; foreign students of education; Ukrainian as a foreign language.

Постановка проблеми. Поточний процес інформатизації забезпечує перехід суспільства від постіндустріальної фази розвитку до «інформаційної» [1-3]. Про інформацію йдеться як про стратегічний ресурс суспільства й держави. Сучасний фахівець будь-якого профілю, який перебуває в умовах інформаційного простору, що динамічно розвивається, мусить володіти вміннями, пов'язаними з отриманням, обробкою, аналізом і використанням інформації за допомогою засобів зв'язку й комп'ютерної техніки. Важливу роль у розвитку цих умінь відіграють навички роботи з відповідними програмними продуктами, вільно орієнтуючись у яких людина отримує можливість найефективніше вибудувати свою діяльність у професійній, пізнавальній, комунікативній та інших сферах.

Стрімкий розвиток технологій за останні десятиліття сприяв тому, що комп'ютерна техніка стала доступною кожному і в наш час є невід'ємною частиною побуту для більшої частини сучасного суспільства. При цьому явно простежується тенденція переходу від стаціонарних персональних комп'ютерів до мобільніших, переносних пристроїв – ноутбуків, нетбуків, планшетів, смартфонів.

Виклад основного матеріалу. У науково-педагогічній літературі є кілька визначень мобільного навчання; ось деякі з них:

- «Мобільне навчання – це електронне навчання за допомогою мобільних пристроїв, не обмежене місцезнаходженням або зміною розташування здобувача освіти» [5].
- Мобільне навчання – це передача і отримання навчальної інформації з використанням технологій WAP або GPRS на будь-який портативний мобільний пристрій, за допомогою якого можна вийти в Інтернет, отримати або знайти матеріали, відповісти на питання у форумі, зробити тест і т.д. [12, с.178].
- «Мобільне навчання є формою організації навчального процесу, що ґрунтується на застосуванні мобільних комп'ютерних пристроїв та бездротового зв'язку» [6, с. 15].
- «Мобільне навчання – будь-яка освітня послуга, де єдиним або переважним технічним засобом є порта-